

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תשע"ז-17.2016

טופס סילבוס לקורס

שם הקורס" משפט וחינוך

מספר הקורס 129.2.0295

שם המרצה : עו"ד אייל ברגר

שעות קבלה :

שעת קבלה : בתיאום מראש

דואל : eyalberger@gmail.com

תיאור כללי ויעדי הוראה :

הקורס יבחן סוגיות משפטיות מגוונות בתחום משפט החינוך בישראל ובזיקה למשפט הבינלאומי.

על רקע התפתחות החוקה והפסיקה בתחום, נדון בשאלות הנוגעות ליישום של זכויות בתחום של החינוך וזכויות חוקתיות שונות של תלמידים, סטודנטים ואנשי החינוך כגון: מעמדה המשפטי של הזכות לחינוך, חופש הדת והמצפון, שוויון ואייסור אפליה בחינוך, גבולות חופש הביטוי והחופש האקדמי, זכויות לביטויי חברתי/קבוצתי.

נעסוק בסוגיות האינטגרציה בחינוך בראוי המשפטי, בחוק זכויות התלמיד והשפעתו על ההליכים בablishה בית הספר ובшибובן לכתות "מיוחדות" ונבחן את התפתחות הגישה המשפטית כלפי עניות גופנית במערכת החינוך ואחריות עובדי החינוך בזיהוקן.

דרישות הקורס והרכבת הציון:

פירוט מרכיבי הציון:

10% השתתפות פעילה בדיונים בשיעורים תוך הפגנת יכולות בקריאה הנדרשת - בשיעורים נקיים דיון על בסיס חומרי הקריאה.

90% עבודה מסכמת

לוח השיעורים + רשימהביבליוגרפית:

(יתכנו שינויים ברשימת הקריאה במהלך הסמסטר)

שיעור 1 : מבוא – מה תפקידו של המשפט בחברה?

מנחם מאוטנר, "המשפט הסמי מון העיר", **משפט ותרבות בישראל בפתח המאה העשרים ואחת**, רמת גן, 2008, עמ' 200-224.

צבי ברנוזון, "משפט ומוסר", **ספר ברנוזון א'** (בעריכת אהרן ברק וחאים ברנוזון), ירושלים, 1997, עמ' 176-169.

הרחבה:

חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980

חוק יסוד : השפיטה

שיעור 2 : שיח הזכויות בישראל - מהן זכויות? אילו סוג זכויות קיימים? מי הם הצדדים לזכויות?

דפנה ברק-ארז, ואיל גروس, "הזכויות החברתיות והמאבק על אזרחות חברתית בישראל : מעבר לזכות לכבוד", **ספר דליה דורנר**, שרגים ליאון, 2009, עמ' 189 – 207.

רות גביזון, **זכויות אדם בישראל**, 1994, תל אביב, עמ' 11 – 21.

Ronald Dworkin, *Taking Rights Seriously*, Cambridge, MA: Harvard University Press, 1977, pp. 184-185.

הרחבה:

רות גביזון, "היחסים בין זכויות אזרחיות ופוליטיות וזכויות חברתיות וכלכליות", **זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל** (בעריכת יורם רבינוביץ ווובל שני), תל אביב, 2003, עמ' 25 – 66.

יהושע אריאלי, "תורת זכויות האדם, מוצאה ומקומה בעיצובה של החברה המודרנית", **משפט והסטוריה** (בעריכת דניאל גוטוויין ומנחם מאוטנר), ירושלים, תשנ"ט, עמ' 25 – 72.

שיעור 4-3: הזכות לחינוך במשפט הישראלי ובמשפט המשווה : מהות הזכות לקבלת חינוך, היקפה וגבולה – הזכות לגישה שווה בחינוך (פיזית וכלכלית) – הזכות לקבל חינוך כבסיס למימוש זכויות חברתיות ופוליטיות.

האמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (1966)

האמנה הביניל לזכויות הילד (1989), סעיפים 28, 29.

הצעת חוק שוויון בחינוך, תשע"ג–2013 בתוקן :

www.knesset.gov.il/prvatelaw/data/19/193.rtf

חוק זכויות התלמיד, תשס"א-2000

חוק ארכחה יומית לתלמיד, התשס"ה – 2005.

חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז – 1997.

חוوزר מנכ"ל תesh"g 3 (א) ("תשלומי הורים") 2002.

בג"ץ 7351/03 ועד הורים עירוני ראשון-לציוון ואח' נ' שרת החינוך ואח', בתוקן :
http://www.constitution.org.il/index.php?option=com_consti_comp&mytask=view&class=1&id=1158

יורם רבין, "הזכות לקבל חינוך – מעמדה והיקפה בישראל", **זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל**, (בעריכת יורם רבין ויובל שני), תל אביב, 2004, עמ' 567 – 618.
נחום בלס וחAIM אדרל, "פוליטיקה, חינוך וידע מדעי - היש בינהם קשר?", **מגמות** (מג) כרך 1, פברואר 2004, עמ' 10-32.

הרחבה :

ההכרזה האוניברסלית לזכויות האדם (1948)
האמנה האירופאית לזכויות אדם (סעיף 2 של הפרוטוקול הראשון 1952)

בג"ץ 10296/02 ארגון המורים נ' שרת החינוך פ"ד נת (3) 224.
בג"ץ 6671/03 ابو גנאם נ' משרד החינוך פ"ד נת (5) 577.
בג"ץ 5108/04 ابو גודה נ' משרד החינוך פ"ד נת (2) 241.
בג"ץ 7715/95 עמוות שוחררי גיל"ת נ' שר החינוך, פ"ד נ (3) 2.
בג"ץ 7374/01 פלוניים נ' מנכ"לית משרד החינוך, פ"ד נ (6) 529.
בג"ץ 6973/03 מרציאנו ואח' נ' שר האוצר ואח', פ"ד נ (2) 270.

גרשון גונטובניק, "המשפט החוקתי: כיווני התפתחות של אחר המהפהча החוקתית", **עינוי משפט** כ"ב, תשנ"ט-תש"ס, עמ' 129-174.

Egle Dagilyte, *The Right to Education and Free Movement of Persons: Whose Right is it and how does the EU Protect it?*,

http://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/Dagilyte_Egle.pdf

Ingrid Robeyns, "Three Models of Education: Rights, Capabilities and Human Capital," 4(1) *Theory and Research in Education*, 69, 2006, pp. 72-78

שיעור 5 : על הזכות לשוויון בחינוך – איסור הפליה בחינוך

הצעת חוק שוויון בחינוך, תשע"ג-2013 בתוקן :
www.knesset.gov.il/privatelaw/data/19/193.rtf

חוק חינוך מיוחד, תשמ"ח-1988
חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניות למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א - 2000.

בג"ץ 7426/08 טבקה משפט וצדק לעולי אתיופיה נ' שרת החינוך בתוקן :

<http://elyon1.court.gov.il/files/08/260/074/r23/08074260.r23.htm>

בג"ץ 1067/08 עמותת "נווער כהלה" ני' משרד החינוך מיום 12.1.09 (בג"ץ "עמנואל") בתוקן:
<http://elyon2.court.gov.il/files/08/670/010/O24/08010670.O24.htm>

הרחבה:

בג"ץ 2599/00 יתד - עמותת הורים לילדי טסמנת דאון ני' משרד החינוך, פ"ד נו (5) 834
יורם רבין וקרן מידר, "בית המשפט תוקע יתד על הזכות לחינוך והזכות לשוויון בחינוך בשדה
החינוך מיוחד" בתוקן:
<http://www.colman.ac.il/about/OurLecturers/SubLecturer/yoramrabin/Documents/yated.pdf>

שיעור 6: **כיצד השפייע חוק זכויות התלמיד על ההליכים וההחלטות השונות בקבלת לבית הספר, בשיבוץ בכתות "מיוחדות" ובמגמות השונות?**

חוק הקשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב – 1962

חוק לימוד חובה תש"ט – 1949

חוק חינוך ממלכתי תש"י"ג – 1953

חזר מנכ"ל מיוחד יז' 1996, חזר מנכ"ל סב/ 4 2001

שיעור 7: **מה מעמדם על פי חוק של הורים במערכת החינוך ?**

חוק חינוך ממלכתי, תש"י"ג – 1953, ס' 4,5,6,7,8,9

בג"ץ 4363/00 ועד פריה עליית אח' ני' שר החינוך ואח'. פסקאות 1-3 ; 16-18

הרחבה:

תק (י-ם) 1931/09 רחל מילשטיין ני' משרד החינוך ואח' [פורסם בנבו, 7.9.09]
עת'ם (ת"א) 2426/09 רונית סמי קונפידן ואח' ני' ח.א., מ.א. קדימה-צורך ומשרד החינוך, בתוקן:

<http://leadidf.edu.haifa.ac.il/files/final-test-articles/2013/16-confidan.pdf>

שיעור 8: **אינטגרציה בחינוך בראי המשפט**

תקנות לימוד חובה וחינוך ממלכתי (רישום) התשי"ט – 1959.

תקנות חינוך ממלכתי (עברית), תש"ט – 1959

בג"ץ 421/77 ניר ואח' ני' המועצה המקומית באר - יעקב ואח', פ"ד לב (2) 253
ת"א (כ"ס) 5244/02 בוגלה ני' משרד החינוך תק – של 14118 (3) 2006.

עת"מ (י-ט) 241/06 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד החינוך תק – מה 2006 (2)
.2143

הרחבה :

בג"ץ 986/05 פلد נ' עירית ת"א פDAOOR 05 (8) 749.

בג"ץ 416/77 ועד רמת רזיאל, מושב עובדים של תנועת החירות ואח' נ' בית ספר ממלכתי אזורי "הריה יהודיה" ואח', פ"ד ל (3) 794.

בג"ץ 595/88 כוה שולמן נ' מנהל המינהל לחינוך בעיריית תל אביב פ"ד מב (3) 594.

בג"ץ 6437/04 תבורוי נ' עירית ת"א פ"ד נח (6) 369.

שיעורים 10-9: על גבולות חופש הביטוי והפגיעה של עובד ההוראה וחופש הביטוי האקדמי.

ת"א 10451 ישראל שירן נ' משרד החינוך [פDAOOR (לא פורסם) 04 (1) 197], עמוד 1

ה"פ (מחוזי ת"א) 281/06 מפלגת עלה י록 נ' בית ספר בליך רמת גן, תק-מה 2006(1), 12975 (2006)

חוوزר מנכ"ל תש"ס/2(א)

הרחבה :

בג"ץ 144/50 ד"ר ישראל שיב נ' שר הביטחון, פ"ד"י ה, 399 בתוק :

<http://lawlib.huji.ac.il/heshin/1105/bgz144.50.pdf>

בג"ץ 76/55 שרה כץ – שמואלי נ' שר החינוך והתרבות ואח', פ"ד, ט' 1839.

חופש הביטוי האקדמי

ע"פ 2831/95 הרב עידו אלבה נ' מדינת ישראל, פ"ד"י נ(5), 221.

חיים גנו, "חופש אקדמי", **עיוני משפט** יב, התשמ"ז, בתוק :

http://www.socialscienceisrael.org/wp-content/uploads/2010/08/gans_acadfree.pdf

הרחבה :

ישראל (יאני) נבו "שני דוגמים של חופש אקדמי: המקרה הישראלי" **תרבות דמוקרטית**⁹, תשס"ה, עמ' 137-167.

.286 ,274 ,(1)2005, בר"ע 1157/04 אוניברסיטת בר אילן נ' ד"ר צמח קיסר, תק-ער

Stanley Fish, "What's Sauce for One Goose: The Logic of Academic Freedom", in:

<http://www.ubcpress.ca/books/pdf/chapters/acadfreedom/chap1.pdf>

Ronald Dworkin, "We Need a New Interpretation of Academic Freedom," in *The Future of*

Academic Freedom (ed. Louis Menand), Chicago: University of Chicago Press, 1996, pp. 189-194.

שיעור 11 : זכויות הסטודנט בישראל – האם קיים חופש אקדמי לסטודנט? מהן הזכויות המונקות לו?

חוק זכויות הסטודנט, תשס"ז - 2007.

ה"פ (מחוזי ב') 2085/07 דויטשר נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב [פורסם בנבו, 16.4.08].

ת"א (מחוזי תא) 1332/08 תמוז נ' אוניברסיטת תל אביב [פורסם בנבו, 30.9.09].

זיהו שמייר, "בחשותנו של 'חופש האקדמי' מעמיקה הפליטיזציה באוניברסיטהות", **בונימ** **חדשים** 26, יוני 2012, עמ' 91-106.

הרחבה:

ה"פ (מחוזי ב"ש) 20078 צורף נ' אוניברסיטת בן גוריון [פורסם בנבו, 27.10.11]

שלמה הרشكוביץ, היבטים חברתיים של ההשכלה הגבוהה, **נגישות להשכלה גבוהה: היבטים חברתיים ותהליכי מיוון** (בעריכת שרה גורי רוזנבליט), ירושלים, 2000, עמ' 37-52.

שרי גורי רוזנבליט, "נגישות להשכלה גבוהה-היבט בין לאומי", **נגישות להשכלה גבוהה: היבטים חברתיים ותהליכי מיוון** (בעריכת שרה גורי רוזנבליט), ירושלים, 2000, עמ' 11-26.

שיעור 12 : חופש הדת והמצפון בבית הספר

בג"ץ 4298/93 מונה גיבארין נ' שר החינוך פ"ד מ"ח (5) 199.

עבי (נצח) 1693/98 רוזנបאום נ' מ"די תק-עב (1) 253.

ס"ע 9022-06-90 נמרי נ' בית ספר שמייד לבנות, (טרם פורסם). בתוקן :

http://www.psakdin.co.il/kAnnex/nws_njal_1.pdf

שיעור 13 : התפתחות הגישה המשפטית כלפי ענישה גופנית- חינוכית/השלפה במערכת החינוך – האם היטיב האיסור הגורף על כל מכיה חינוכית עם הילדיים/תלמידים?

ע"פ 53/7 ראסי נ' הייעץ המשפטי לממשלה, פ"ד ז(2), 790.

ע"פ 4405/94 מדינת ישראל נ' אלגני, פ"ד מ"ח(5), 191.

ע"פ 4596/98 נתלי באקו נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ד(1),

שלמה נחמיאס, "ענישה גופנית במוסדות החינוך בבחן משפטי", **הפרקליט** ל"ז, תשמ"ז, עמ' 234-245.

אורלי פוקס-שבתאי, "האם היטיב האיסור הגורף על כל מכיה חינוכית עם ילדי ישראל?" בתוקן :

<http://www.mishpat.ac.il/files/650/2913/2945/2960.pdf>

הרחבה:

ת"פ 113/03 מדינת ישראל נ' שרה וולך, פDAOOR 04 (9) 660.

ע"פ 5224/97 מדינת ישראל נ' שדה אור פ"ד נב (3) .374

יוסי גריין, "על חינוך ומשפט – גבולות הסמכות והכח של עובד הוראה", **ליקוטי שושנים** (בעריכת יוסי גריין), תל אביב, תש"ס, עמ' 273-281.

בנימן שמואלי, "ציווי משפטי על אהבת הורה לילדיו ופיקוח בגין הזנחה רגשית: הילך משפט המדינה בעקבות משפט הטבע?", **משפטים על אהבה**, תל אביב, 2004, עמ' 269-351.

Nahmias Shlomo, "Laws of Education and Freedom of the Individual", *Educational Administration and Policy Making* (ed. by E. Ben-Baruch & Y. Neumann), Herzlia, 1982, pp. 39-54

Ben Gurion University
Dept. of Education

M.A. Studies

Law and Education

2014-2015

Eyal Berger

Place/Time: Thursday 18:00-20:00

Instructor: Eyal Berger

Email: eyalberger@gmail.com

General Course Description

The course will examine a variety of legal issues in the field of Education Law in Israel and in relation to the international law.

During the course, we will discuss issues relating to the implementation of the rights in the field of education and constitutional rights, such as: the legal status of the right to education, freedom of religion and conscience, equality and the prohibition of discrimination in education, freedom of speech and academic freedom .

We will also deal with the issue of legal integration, the Student Rights Act and its impact on school acceptance procedures, the development of the legal approach to corporal punishment in the school system and education workers tort liability.

Class Schedule and Reading Assignments:

10% active participation in classroom discussions (all discussions will be based on the reading list).

90% final paper.

(There might be changes in the reading list)

Unit 1: What role does law play in society?

מנחם מאוטנר, "המשפט הסמוי מן העין", משפט ותרבות בישראל בפתח המאה העשרים ואחת,
רמת גן, 2008, עמ' 224-200.

צבי ברנזון, "משפט ומוסר", ספר ברנזון א' (בעריכת אהרן ברק וחיים ברנזון), ירושלים, 1997, עמ' 176-169.

Additional readings :

חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980

חוק יסוד : השפיטה

Unit 2: Rights discourse in Israel

דפנה ברק-ארז, ואיל גروس, "הזכויות החברתיות והמאבק על אזרחות חברתיות בישראל: מעבר לזכות לכבוד", ספר דליה דורנה, שריםים ליאון, 2009, עמ' 189 – 207.
רות גביזון, זכויות אדם בישראל, תל אביב, עמ' 11 – 21.

Ronald Dworkin, Taking Rights Seriously, Cambridge, MA: Harvard University Press, 1977, pp. 184-185

Additional readings :

רות גביזון, "היחסים בין זכויות אזרחיות ופוליטיות וזכויות חברתיות וכלכליות", זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל (בעריכת יורם רבין ויובל שני), תל אביב, 2003, עמ' 25 – 66.

יהושע אריאלי, "תורת זכויות האדם, מוצאה ומקומה בעיצובה של החברה המודרנית", משפט וההיסטוריה (בעריכת דניאל גוטווין ומנחם מאוטנר), ירושלים, תשנ"ט, עמ' 25 – 72.

Unit 3-4: What is the human right to education in Israeli and comparative law?

The right to receive an education - The right to equal access to education (physical and financial) - The right to receive education as the basis for the realization of social and political rights.

האמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (1966)

האמנה הבינ"ל לזכויות הילד (1989), סעיפים 28, 29.

הצעת חוק שוויון בחינוך, תשע"ג–2013 בתוקן:

www.knesset.gov.il/privatelaw/data/19/193.rtf

חוק זכויות התלמיד, תשס"א-2000

חוק אורך יומיות לתלמיד, התשס"ה – 2005.

חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז – 1997.

חווזר מנכ"ל תשס"ג (א) ("תשלומי הורים") 2002.

בג"ץ 7351/03 ועד הורים עירוני ראשון-לציוון ואח' נ' שרת החינוך ואח', בתוקן :

http://www.constitution.org.il/index.php?option=com_consti_comp&mytask=view&class=1&id=1158

יורם רבין, "הזכות לקבל חינוך – מעמדה והיקפה בישראל", זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות בישראל, (בעריכת יורם רבין ויובל שני), תל אביב, 2004, עמ' 567 – 618.

נחום בלט וחAIM אDEL, "POLITICAL, EDUCATION AND SCIENCE - THEIR INTERRELATION?", מוגמות (מג) כרך 1, פברואר 2004, עמ' 10-32.

Additional readings :

ההכרזה האוניברסלית לזכויות האדם (1948)

האמנה האירופאית לזכויות אדם (סעיף 2 של הפרוטוקול הראשון 1952)

בג"ץ 10296/02 ארגון המורים נ' שרת החינוך פ"ד נת (3) 224.

בג"ץ 6671/03 ابو גנאם נ' משרד החינוך פ"ד נת (5) 577.

בג"ץ 5108/04 ابو גודה נ' משרד החינוך פ"ד נת (2) 241.

בג"ץ 7715/95 עמוותת "שוחרי גיל"ית" נ' שר החינוך, פ"ד נ(3) 2.

בג"ץ 7374/01 פלוניים נ' מנכ"לית משרד החינוך, פ"ד נ(6) 529.

בג"ץ 6973/03 מרציאנו ואח' נ' שר האוצר ואח', פ"ד נ(2) 270.

גרשון גונטובניק, "המשפט החוקתי: כיווני התפתחות של אחר המהפכה החוקתית", עיוני משפט כ"ב, תשנ"ט-תש"ס, עמ' 129-174.

Egle Dagilyte, The Right to Education and Free Movement of Persons: Whose Right is it and how does the EU Protect it?,
http://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/Dagilyte_Egle.pdf

Ingrid Robeyns, "Three Models of Education: Rights, Capabilities and Human Capital," 4(1) Theory and Research in Education, 69, 2006, pp. 72-78

Unit 5: The right to equality in education - Anti-discrimination in education

הצעת חוק שוויון בחינוך, תשע"ג-2013 בתוקן :

www.knesset.gov.il/prvatelaw/data/19/193.rtf

חוק חינוך מיוחד, תשמ"ח-1988.

חוק איסור הפליה במוציארים, בשירותים ובכניות מקומיות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000.

בג"ץ 7426/08 טבקה משפט וצדק לעולי אתיופיה נ' שרת החינוך בתוקן:

<http://elyon1.court.gov.il/files/08/260/074/r23/08074260.r23.htm>

בג"ץ 1067/08 עמותת "נווער כהלה" נ' משרד החינוך מיום 12.1.09 (בג"ץ "עמנואל") בתוקן:

<http://elyon2.court.gov.il/files/08/670/010/O24/08010670.O24.htm>

Additional readings :

בג"ץ 2599/00 יתד - עמותת הורים לילדי תסמנת דאון נ' משרד החינוך, פ"ד נו (5) 834

יורם רבין וקרן מידר, "בית המשפט תוקע יתד על הזכות לחינוך והזכות לשוויון בחינוך בשדה החינוך המיוחד" בתוקן:

<http://www.colman.ac.il/about/OurLecturers/SubLecturer/yoramrabin/Documents/yated.pdf>

Unit 6: Pupils' Rights Law

חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב – 1962

חוק לימוד חובה תש"ט – 1949

חוק חינוך ממלכתי תש"י"ג – 1953

חו"ר מנכ"ל מיוחד יז' 1996, חוות מנכ"ל סב/4 2001

Unit 7: How does the law define parental involvement in education?

חוק חינוך ממלכתי, תש"י"ג – 1953, ס' 4,5,6,7,8,9

בג"ץ 4363/00 ועד פוריה עליית ואח' נ' שר החינוך ואח' פסקאות 1-3 ; 16-18

Additional readings:

תק (י-מ) 1931/09 רחל מילשטיין נ' משרד החינוך ואח' [פורסם בנבו, 7.9.09]
עת"מ (ת"א) 2426/09 רונית וסמי קונפידן ואח' נ' ח.א., מ.א. קדימה-צורך ומשרד החינוך, בתוקן:

<http://leadidf.edu.haifa.ac.il/files/final-test-articles/2013/16-confidan.pdf>

Unit 8: Integration in education

תקנות לימוד חובה וחינוך ממלכתי (רישום) התשי"ט – 1959.

תקנות חינוך ממלכתי (הבראה), תשי"ט – 1959

בג"ץ 421/77 ניר ואח' ני המועצה המקומית באר - יעקב ואח', פ"ד לב (2) 253.

ת"א (כ"ס) 5244/02 בוגלה ני משרד החינוך תק – של 2006 (3) 14118.

עת"מ (י-ס) 241/06 האגודה לזכויות האזרח בישראל ני משרד החינוך תק – מה (2) 2006 .2143

Additional readings:

בג"ץ 986/05 פلد ני עיריית ת"א פDAOOR 05 (8) 749.

בג"ץ 416/77 ועד רמת רזיאל, מושב עובדים של תנועת החירות ואח' ני בית ספר ממלכתי אזרורי "הריה יהודה" ואח', פ"ד ל (3) 794.

בג"ץ 595/88 כוה שולמן ני מנהל המינהל לחינוך בעיריית תל אביב פ"ד מב (3) 594.

בג"ץ 6437/04 תבורוי ני עיריית ת"א פ"ד נח (6) 369.

Unit 9-10: Teachers' freedom of expression within the classroom and academic freedom

ת"א 01/ 10451 ישראל שירן ני משרד החינוך [פDAOOR (לא פורסם) 04 (1) 197], עמוד 1

ה"פ (מחוזי ת"א) 281/06 מפלגת עלה ירוק ני בית ספר בליך רמת גן, תק-מה (1) 12975 (2006)

חווזר מנכ"ל תש"ס/2(א)

Additional readings:

בג"ץ 144/50 ד"ר ישראל שייב ני שר הביטחון, פ"ד"ה 399 בתוקן :
<http://lawlib.huji.ac.il/heshin/1105/bgz144.50.pdf>

בג"ץ 76/55 שרה כץ – שמואלי ני שר החינוך והתרבות ואח', פ"ד י ט' 1839.

Academic Freedom

ע"פ 2831/95 הרב עידו אלבה ני מדינת ישראל, פ"ד"נ (5), 221.

חיים גנו, "חופש אקדמי", עיוני משפט יב, התשמ"ז, בתוקן :

http://www.socialscienceisrael.org/wp-content/uploads/2010/08/gans_acadfree.pdf

Additional readings:

ישראל (יאני) נבו "שני דגמים של חופש אקדמי: המקרה הישראלי" תרבות דמוקרטית 9, תשס"ה, עמ' 137-167.

בר"ע 1157/04 אוניברסיטת בר אילן נ' ד"ר צמח קיסר, תק-עט 2005(1), 274, 286.

: Stanley Fish, "What's Sauce for One Goose: The Logic of Academic Freedom", in <http://www.ubcpress.ca/books/pdf/chapters/acadfreedom/chap1.pdf>

Ronald Dworkin, "We Need a New Interpretation of Academic Freedom," in The Future of Academic Freedom (ed. Louis Menand), Chicago: University of Chicago Press, 1996, pp. 189-194.

Unit 11: Student Rights in Israel - What are the rights granted to the students?

חוק זכויות הסטודנט, תשס"ז-2007.

ה"פ (מחוזי ב') 2085/07 דויטשר נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב [פורסם בנבו, 16.4.08].

ת"א (מחוזי תא) 1332/08 תמוז נ' אוניברסיטת תל אביב [פורסם בנבו, 30.9.09].

זיוה שפיר, "בחסותו של 'חופש האקדמי' מעמיקה הפוליטיזציה באוניברסיטאות", כוונים חדשים 26, יוני 2012, עמ' 91-106.

Additional readings:

ה"פ (מחוזי ב"ש) 20078-07-11 צורף נ' אוניברסיטת בן גוריון [פורסם בנבו, 11.10.27].

שלמה הרشكוביץ, היבטים חברתיים של ההשכלה גבוהה, נגישות להשכלה גבוהה : היבטים חברתיים ותהליכי מילון (בעריכת שרה גורי רוזנבליט), ירושלים, 2000, עמ' 37-52.

שרי גורי רוזנבליט, " נגישות להשכלה גבוהה-היבט בין לאומי", נגישות להשכלה גבוהה : היבטים חברתיים ותהליכי מילון (בעריכת שרה גורי רוזנבליט), ירושלים, 2000, עמ' 11-26.

Unit 12: Religious freedom at schools

בג"ץ 4298/93 מונה ג'בארין נ' שר החינוך פ"ד מוח (5) 199.

עב' (נכ') 1693/98 רוזנבוים נ' מדיי תק-עט 199(1), 253.

ס"ע 06-06-9022 נMRI נ' בית ספר שמידט לבנות, (טרם פורסם). בתוך :
http://www.psaikdin.co.il/kAnnex/nws_njal_1.pdf

Unit 13: The development of the legal approach to corporal punishment in the school system.

ע"פ 7/53 רומי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ז(2), 790.

ע"פ 4405/94 מדינת ישראל נ' אלגני, פ"ד מ"ח(5), 191.

ע"פ 4596/98 נתאל בako נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ד(1),

שלמה נחמייס, "ענישה גופנית במוסדות החינוך בבחן משפטי", הפרקליט ל"ז, תשמ"ז, עמ' 245–234.

אורלי פוקס-שפטאי, "האם היטיב האיסור הגורף על כל מכיה חינוכית עם ילדי ישראל"? בתוך :
<http://www.mishpat.ac.il/files/650/2913/2945/2960.pdf>

Additional readings:

ת"פ 113/03 מדינת ישראל נ' שרה וולך, פDAOOR 04 (9) 660.

ע"פ 5224/97 מדינת ישראל נ' שדה אור פ"ד נב (3) 374.

יוסי גryn, "על חינוך ומשפט – גבולות הסמכות והכח של עובד הורה", ליקוטי שושנים (בעריכת יוסי גryn), תל אביב, תש"ס, עמ' 273-281.

בנימין שמואלי, "ציווי משפט על אהבת הורה לילדים ופיקוח בגין הזנחה רגשית : הילך משפט המדינה בעקבות משפט הטבע?", משפטים על אהבה, תל אביב, 2004, עמ' 269-351.

Nahmias Shlomo, "Laws of Education and Freedom of the Individual", Educational Administration and Policy Making (ed. by E. Ben-Baruch & Y. Neumann), Herzlia, 1982, pp. 39-54.